1850. № 84.

DRENTSCHE COURANT.

Vrijdag, den 18 October.

Deze Courant kost in het ¼ jaar *f* 1-60, buiten Assen vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1-5 regels *f* 1 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — NB. Advertentiën voor de 1e bladz. kunnen Maandags en Donderdags uiterlijk tot 6, die voor de 4e bl. tot 10 ure 's avonds aangenomen worden.

Wij moeten aan de plaatselijke besturen en de verdere autoriteiten in dit gewest, die hunne ambtelijke aankondigingen gratis in deze courant wenschen opgenomen te zien, dringend verzoeken, om ons dezelve franco toe te zenden, daar wij anders genoodzaakt zullen zijn, om dezelve te weigeren of niet op te nemen. *Red.*

GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie DRENTHE, Brengen hiermede ter kennis van de belanghebbenden, dat, van en met vrijdag den 18 dezer, tot nadere order, *de Drentsche Hoofdvaart wederom dageliks op de gewone tijden en ter diepte van* 1.12 *el* (3¾ voet) *zal mogen worden op- en afgevaren.*

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
Assen, DE VOS VAN STEENWIJK.
15 *Oct.* 1850. *Ter ordonnantie van Dezelve*,
W. H. HOFSTEDE, JR.

EXTRACT UIT HET REGISTER DER RESOLUTIEN VAN DE *GEDEPUTEERDE STATEN* DER PROVINCIE *DRENTHE*.

Dingsdag, den 15 *October* 1850.

Gezien de lijsten door de Bureaux van Stemopneming tot benoeming van Leden voor de Provinciale Staten in de Hoofdkiesdistricten *Assen* en *Hoogeveen*, naar aanleiding van art. 9 der Provinciale wet van 6 Julij 1850 (*Staatsblad no.* 39.) ingezonden, bevattende de namen der personen, die blijkens de processen-verbaal van stemopneming, gedagteekend 14 dezer, de meeste stemmen, doch geene volstrekte meerderheid hebben bekomen, en over welke dus eene HERSTEMMING moet plaats hebben;

Gelet op art. 9 en 14 der voormelde wet;

Is goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat de herstemming over de op voormelde lijsten voorkomende personen zal geschieden op maandag den 28sten der loopende maand.

Afdrukken dezer te zenden aan de Besturen van *alle* gemeenten in de Hoofdkiesdistricten *Assen* en *Hoogeveen*, tot informatie; — zullende voorts deze resolutie worden opgenomen in de *Drentsche Courant* van vrijdag, den 18 dezer.

Voor extract conform,
De Griffier der Staten van Drenthe,
W. H. HOFSTEDE, JR.

De Commissie uit het Provinciaal Geregtshof in Drenthe, belast met het afnemen der examina van de Adspiranten voor het Notaris-Ambt, berigt: dat zij tot dat einde zal vaceren op *maandag den* 25 *November* 1850, des voormiddags te *tien* ure en zoo noodig op volgende dagen aan het locaal van gemeld Geregtshof. Zullende zij, die tot het bedoelde examen verlangen te worden toegelaten, zich bij een verzoekschrift aan haar moeten aanmelden voor of op den 9 November eerstkomende, met overlegging van de stukken, gevorderd bij art. 13 der wet op het Notaris-Ambt van den 9 Julij 1842 (Staatsblad no. 20).

Assen, 10 *October* 1850.
De Commissie voornoemd,
B. SERVATIUS, W. TONCKENS.
Procureur-Generaal. J. H. WESTRA.

De Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in Drenthe, verwittigt door deze de belanghebbenden, dat zij hare gewone najaars vergadering zal houden op vrijdag den 22 November e.k. en des noodig den volgenden dag in eene der localen van 't Gouvernementshuis te Assen. — Zij, die verlangen mogten alsdan toegelaten te worden tot een examen in *Heel- Verlos- of Artsenijmengkunde* of in eenen anderen *betrekkelijken* tak, worden verzocht, minstens 8 dagen bevorens, zich aan te melden, met franco brieven of in persoon, voorzien van de noodige bewijsstukken bij den Voorzitter van de genoemde Commissie, den Heer *G. H. Amshoff*, med. etc. Doctor te Hoogeveen.

Zuidlaren, *In naam der voormelde Commissie*,
14 *October* 1850. Dr. PRUISSEN, *Secretaris*.

De President der Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in dit Gewest, verwittigt mits dezen de belanghebbende Vaccinateurs, dat zoo bij *hem* als bij *den bode* der Commissie voornoemd, te Assen, versche KOEPOKSTOF verkrijgbaar is.

Hoogeveen, *De President voornoemd*,
16 *October* 1850. Dr. G. H. AMSHOFF.

De Burgemeester der Gemeente Emmen maakt bekend, dat het vergelijkend examen voor den vacanten onderwijzerspost te Roswinkel, Gemeente Emmen, zal plaats hebben op dingsdag den 12 November e.k. te 12 uur te Roswinkel; onderwijzers minstens den derden rang bezittende, die naar dezen post wenschen mede te dingen, zullen hunne stukken franco moeten indienen bij het Bestuur te Emmen, voor of op den 28 October e.k. De voordeelen aan bovengenoemde vacante school verbonden, bedragen, volgens berekening *f* 280,00. Voor onderwijzers van de Ned. Hervormde Godsdienst, bestaat echter, bij eventuële benoeming, mede het vooruitzigt, om tot koster en voorzanger in de Ned. Herv. kerk aldaar benoemd te worden, waaraan dan het genot van de kosterijgoederen verbonden is, wier opbrengst geschat wordt op *f* 250,000.

Emmen *De Burgemeester voornoemd*,
13 *Oct.* 1850. L. OLDENHUIS TONCKENS.

Nederland.

16 *Oct.* De Eerste Kamer heeft den 15 dezer het adres van antwoord op de Troonrede aangenomen; hetzelve is grootendeels een weerklank op de Troonrede; alleen wordt daarin de wensch naar eene nieuwe wet op het onderwijs uitgedrukt.

— In de zitting van de Tweede Kamer van 14 dezer heeft de Minister van Financien de begrootingswetten over 1851 ingediend en bij die gelegenheid eene uitvoerige aanspraak gehouden. De begrooting bedraagt *f* 69,808,778,65, terwijl de inkomsten de uitgaven met een milioen overtreffen. Het tekort van 1848, verleden jaar geraamd op *f* 9,818,969, is, na de definitive sluiting der rekening, behoudens de opneming der Algem. Rekenkamer, gebleken te bedragen *f* 9,720,092. In mindering daarvan kunnen strekken; 1° de batige sloten van vroegere diensten, gezamenlijk beloopende *f* 1,076,102; 2° het batig slot der dienst van 1849, begroot op *f* 7,557,545. Weshalve het tekort van 1848 op 1° Januarij jl. niet meer dan *f* 1,086,445 bedroeg. Het ongemeen gunstig slot over 1849 is een gevolg van de uitermate voordeelige omstandigheden voor den verkoop der koloniale producten, waarvan een groot deel in 't vorige jaar onverkocht was gebleven. De hoogere prijzen voor de grootere hoeveelheid deden het batig slot der koloniale rekening de raming overtreffen met *f* 5,893,333. Daarentegen bleef de opbrengst der gewone middelen *f* 472,079 beneden de raming, bijna uitsluitend ten gevolge van mindere opbrengst der registratie en successie. Eene krachtige bijdrage tot dekking van het tekort heeft daarentegen het standvastig doorgezet stelsel van bezuiniging op de staatsdienst veroorzaakt. Op de uitgaven, die waren toegestaan ten gezamenlijken bedrage van *f* 72,349,564, is eene som van *f* 1,980,039 bespaard, te weten: op het 1ste hoofdstuk der begrooting *f* 354,435; het 2de *f* 104,788; het 3de *f* 16,779; het 4de

f 249,239; het 5de *f* 400,898; het 6de *f* 236; het 7de *f* 3183; het 8ste *f* 151,130; het 9de A *f* 1409; het 9de B *f* 132,542; het 10de *f* 962,255; het 11de *f* 7,918. Daarentegen is het tot bestrijding van uitgaven op het 12de hoofdstuk besteed *f* 398,777, en hierdoor is het gezamenlijk bedrag der vermindering van uitgaven, ter somma van *f* 2,384,817. gekomen tot het opgegeven cijfer van *f* 1,-986,039. Deze som overtreft nog verre hetgeen in den aanvang van 1849 berekend was; zij bewijst, dat de herhaaldelijk gegeven belofte van zuinig beheer geen ijdele klank is geweest, en moge tot waarborg strekken, dat voortdurend geen dan volstrekt noodig gebruik gemaakt zal worden van de toegestane penningen. De Minister meent, dat de gunstige staat onzer financien onwederlegbaar aanduidt, dat de materiële toestand der natie, over 't algemeen genomen, vooruitgegaan is. (*Haarl. Ct.*)

— Het onlangs ontworpen plan tot daarstelling van eene geregelde stoomvaart tusschen Rotterdam en New-York vindt grooten bijval bij de Rotterdammers, zoo dat reeds voor een belangrijk deel der vereischte som, die een millioen guldens bedraagt, is geteekend.

— De Prov. Staten van Overijssel hebben bij voortduring tot hunnen Griffier benoemd den heer Mr. *J. M. van Rhijn* met 34 stemmen, terwijl voor den heer Mr. *J H. de Bruijn* 5, en voor den heer Mr. *J. C. Bijsterbos* 6 stemmen uitgebragt waren.

— Z.M. heeft den heer jhr. mr. *C. Backer*, lid van de Tweede Kamer, benoemd tot Commissaris des Konings in de provincie Overijssel. (*Nederl.*)

— Naar men verneemt, is thans in gereedheid, om weldra aan den Raad van State te worden onderworpen, de voordragt van wet betrekkelijk de nieuwe regterlijke organisatie. (*Id.*)

— Men verzekert, dat wetsontwerpen gereed zijn tot wijziging der heffing van den accijns op het zout en tot afschaffing der accijnsen op de brandstoffen, welke door eene andere belasting zouden worden vervangen, of wel door eene verhooging van den accijns op het gedisteleerd. (*Id.*)

— Bij Kon. besluit van 27 Sept. is voor 's Konings commissarissen in de provincien een costuum voor plegtige gelegenheden, en wel een groot en een klein costuum, vastgesteld. (*Id.*)

— Te Apeldoorn is de dennerups in de bosschen in grooten getale; bij het vergevorderde saisoen zal, hoopt men, het nadeel, dat zij aanrigten, zich niet ver uitbreiden. (*Id.*)

— De heer *H. J. Meijer*, door de Staten van Groningen tot Lid der Eerste Kamer benoemd, heeft voor die betrekking bedankt. (*Gron. Ct.*)

— Te Groningen heeft de 88jarige Deurwaarder *Copinga*, vrijdag j.l. zijne 50jarige dienst als Deurwaarder mogen gedenken. (*Id.*)

— Den 15 dezer had eene melkverkoopster te Amsterdam het ongeluk in zwijm te vallen, en dien ten gevolge in een kelder te storten. Een voorbijganger, dit ziende, snelde ijlings te hulp, en ondersteunde de bezwijmde, die bijgekomen zijnde weldra bemerkte dat de gedienstige helper, die zich reeds had verwijderd, zich zelven voor zijne moeite had beloond, door het snoer koralen met gouden slot, dat het voorwerp zijner menschlievende zorg aan den hals droeg, mede te nemen. (*Haarl. Ct.*)

— Te Meppel werd onlangs bij de inzegening van een huwelijk door den predikant aan het jonge paar onder het oog gebragt, dat het huwelijk niet bloot ter voortplanting des menschdoms was ingesteld, dat zij integendeel hadden toetezien, niet meer kinderen aan de maatschappij te schenken dan zij behoorlijk konden opbrengen. Men heeft dit belagchelijk gevonden, doch vergeet, dat hier het teederste punt werd aangeroerd, waar de staathuishoudkunde met de zedelijkheid in aanraking komt, en dat de leeraars ook verpligt zijn, den menschen in te scherpen, dat zelfbeheersching, het kenmerk, dat den mensch van het dier onderscheidt, ook de voorwaarde is van vermindering van het pauperisme. (*Goudsch Cron.*)

17 *Oct.* Bij de Eerste Kamer is de heer *Tonckens*, ten gevolge van het inkomen van een nog ontbrekend stuk als lid der Kamer toegelaten. — Uit de beraadslagingen, omtrent het concept-adres gehouden, is gebleken, dat de Regering bedacht is op het voordragen van algemeene maatregelen tot wering der longziekte onder het vee, en dat er ook maatregelen beraamd worden tot reorganisatie van de veeartsenijschool. (*'s Gr. N.b.*)

— Men verzekert ons tenstelligste, dat de berigten, gedurende de afwezigheid van H.M. de Koningin door zeker weekblad bij herhaling opgenomen, betrekkelijk de ongesteldheid dier Vorstin, ten eenenmale onjuist waren en dus noodeloos bezorgdheid hebben opgewekt. (*Id.*)

Buitenland.

16 *Oct.* De laatste berigten omtrent de Keurhessische aangelegenheden en de daarmede in verband staande geschillen tusschen Oostenrijk en Pruissen, zijn van meer gunstigen aard dan de vorige en verlevendigen de hoop, dat de eendragt in het land zonder geweldaddige botsing zal kunnen worden hersteld. Uit Wilhelmsbad wordt namelijk geschreven — hoewel nog altijd als gerucht — dat de Hertog van Nassau geslaagd zoude zijn in de poging, welke reeds zoo velen vóór hem vruchteloos beproefden, te weten dat zijne raadgevende stem bij den keurvorst ingang had gevonden. Zooveel is althans zeker, dat sedert de conferentie der beide vorstelijke personen, de Hessische zaakgelastigde, heer *v. Dörnberg*, met een brief van den Keurvorst aan den Koning van Pruissen, naar Berlijn is vertrokken, welke brief niet slechts zonder tusschenkomst van *Hassenpflug* maar zelfs tegen zijnen zin moet zijn geschreven. Buitendien bewijst de tijding, dat het ministerie van Finantiën, tot nog toe door *Hassenpflug ad interim* waargenomen, aan den heer *Volmar* is opgedragen, reeds genoegzaam, dat de invloed van eerstgenoemden aan het hof te Wilhelmsbad althans niet toenemende is. (*Amst Ct.*)

— Op de dezer dagen gehoudene groote veemarkt van Ballinasloe, in Ierland, zijn geweest 54,072 schapen (dat is 10 a 12,000 minder dan in de twee vorige jaren), 15,219 runderen, 236 paarden, 567 kalveren. Het rundvee was laag in prijs, weshalve van het opgegeven getal 6,283 beesten onverkocht zijn gebleven.

17 *Oct.* Eene telegraphische dépêche uit Rome van 10 October meldt, dat de buitengewone gezant van Piemont, de ridder Pinelli, zijne passen gevraagd had, omdat het Romeinsche hof betrekkelijk de geschillen met Piemont voorwaarden stelde, welke hij meende niet te kunnen aannemen. (*Amst.*)

— De Keurvorst van Hessen, die reeds op het punt heeft gestaan, om te abdiceren, blijft weder aan de regering. Of dit aanblijven tegelijk een volharden in de tegenwoordige politieke gedragslijn mede brengt, is nog onzeker. (*Id.*)

Assen, 18 October.

In de gisteren gehoudene vergadering der Prov. Staten, waarvan wij den loop der beraadslagingen zoo spoedig mogelijk nader zullen mededeelen, is de begrooting van de enkel Provinciale uitgaven behandeld en aangenomen, nadat de Staten, conform het rapport der Commissie, hadden besloten, om de posten van *tractement en van reis- en verblijfkosten van den Inspecteur der Wegen en Waterlossingen* en van *reis- en verblijfkosten van de Commissie van Landbouw wegens het toezigt op de zandverstuivingen*, gezamenlijk ad *f* 1900, te doen wegvallen, en zulks, op voorstel van den heer *Sluis*, mede te doen met den post wegens *kosten der geneeskundige behandeling en verzorging* van behoeftige lijders aan epidemische en besmettelijke ziekten, ad *f* 400.

— De Provinciale geldleening ad *f* 75,000, tegen 4½ pCt., is geheel volgeteekend.

— Het bouwen van een Diaconie Arm- Werk- en Weeshuis alhier is aangenomen door *H. Bos*, te Smilde, voor eene som van *f* 6800.00.

— Van de Midden-Eems (Hanover) schrijft men: „Algemeen is hier de aandacht gevestigd op de Drentsche kanalisatie. Om die onderneming met kracht bij onze Regering te ondersteunen, heeft zich te Meppen een committé zamengesteld uit leden der stedelijke Regering en handelaren, en heeft dit committé zijne werkzaamheden reeds begonnen." (*N. Rott. Ct.*)

— Aan het Stedelijk Bestuur van Coevorden is van wege het Departement van Oorlog het aanbod gedaan om eenige landsgebouwen, welke, door het ontmantelen der vesting, buiten gebruik zullen geraken, bij de stad over te nemen, het stedelijk Bestuur zou daarvan echter geen gebruik maken zoo uit gebrek aan fonds als omdat deze gebouwen later toch voor spotprijzen zullen verkocht worden, daar vele ingezetenen, wanneer het garnizoen tot op een gering aantal manschappen verminderd wordt, hun middel van bestaan zullen missen en elders een bestaan zoeken. (*Gron. Ct.*)

— Z. M. heeft goedgekeurd het beroep, door den Kerkeraad van Wapserveen uitgebragt op den heer *J. W. E. Ebbinge*, Predikant te Lippenhuizen.

— Op de jaarmarkt, den 11 dezer te Ruinen gehouden, waren aangebragt 1432 melkkoeijen, 600 jongbeesten, 38 kalveren, 42 paarden, 1600 schapen, 21 stieren, 4 varkens, 13 geiten en 44 wagens met vlas en spijt, nl. 600 ponden vlas en 300 ponden spijt; de melkkoeijen golden van *f* 20 tot *f* 100, de jongbeesten van *f* 10 tot *f* 30, de stieren *f* 20, de kalveren van *f* 3 tot *f* 6, de schapen van *f* 1 tot *f* 4, de geiten van *f* 2 tot *f* 3, het vlas gold van *f* 0,35 tot *f* 0,50, en het spijt van *f* 07 tot *f* 0,12. De handel was over het algemeen levendig, ofschoon de prijzen van het vee in het generaal laag waren. De handel in paarden bestond voornamelijk in ruilhandel.

* *Smilde*, 17 *Oct.* Het paard van *de Jonge*, waarover

we in no. 79 dezer Courant een berigt hebben ingezonden, is, zooals we toen vermoedden, op de markt te Roden verruild aan een landbouwer van Grijpskerk. De dader, zekere *B. K.* van Assen, is reeds den 15 dezer in hechtenis genomen.

Vergadering der Provinciale Staten van Drenthe.

Woensdag, 16 *Oct.* Te ruim elf uur wordt de vergadering geopend. — Er zijn 32 leden tegenwoordig; zijnde Jhr. *de Milly* om ambtsbezigheden verhinderd op te komen. De notulen van de vorige zitting worden gelezen, en gearresteerd, nadat, op de aanmerking van den heer Mr. *G. L. Kniphorst*, besloten is, daarin nog melding te maken van de discussien, in de vorige vergadering gevoerd over den concept-brief ten geleide van de huishoudelijke begrooting, met vermelding van het aantal stemmen, waarmede het betrekkelijk voorstel is aangenomen. — Wordt gelezen een adres van den heer Ingenieur *Brunings*, ten betooge, dat eene verhooging van de schadeloosstelling voor het opzigt op de Provinciale werken met *f* 100 zoo als hij uit de Nieuwspapieren heeft gezien, dat door de Commissie is voorgesteld, te laag is; hij wil dezelve op *f* 150 gebragt en bovendien de reiskosten vergoed zien of hiervoor *f* 200 in eens ontvangen, anders zou hij liever verkiezen van het toezigt op de Provinciale werken ontslagen te worden. Dit stuk wordt gesteld in handen der Commissie voor de begrooting, om morgen daarvoor rapport uit te brengen. — Wordt gelezen een adres van de zich noemende Commissarissen der Hoogeveensche schipperij voor de zaken van het Zwolsche Diep verzoekende, om een door hen gedaan verzoek tot opheffing van den tol bij Z.M. te ondersteunen; uithoofde voor hetzelfde onderwerp reeds eene Commissie bestaat, wordt besloten dit stuk aan te nemen voor informatie. — Aan de orde worden gesteld de stukken over de kas ad pios usus. De heer *Sluis* vraagt, of er ook andere constitutieve bescheiden bestaan dan de voorwaarden van verkoop der Landschapsveenen van 1771. — De Voorzitter antwoordt, dat hem geene andere bekend zijn. — De heer *Sluis* verklaart alsnu, dat hij een voorstel heeft te doen; het komt hem uit de bewoordingen van het betrekkelijk artikel voor, dat deze kas van uit de Landschap afkomstig is, en dus kan geacht worden, voor de geheele Landschap te bestaan, immers niet uitsluitend ten behoeve der gemeente Smilde, maar dat ook andere gemeenten daarop aanspraak zouden kunnen doen gelden; de Landschap heeft de kas ingesteld, zonder bepaling van de gemeente voor welke dezelve zou dienen; hij stelt daarom voor eene Commissie te benoemen, om te onderzoeken, in hoeverre zijne zienswijze gegrond is. Dit voorstel wordt met 31 tegen 1 stem, die van den heer *H. van Veen*, aangenomen. Tot leden dezer Commissie worden benoemd de heeren Jhr. *van Echten van Holthe*, *Sluis*, *G. L. Kniphorst*, *J. L. Nijsingh* en *W. Alingh*. — Aan de orde zijn de stukken over het gereserveerde fonds voor de kanalen; niemand hierover het woord verlangende, worden dezelve aangenomen voor informatie. — Thans is aan de orde het rapport van schoolverzorgers bij de Israëlitische gemeente te Smilde, om vergunning tot oprigting eener bijzondere school en een subsidie uit de Prov. fondsen tot oprigting van een schoolgebouw. — De heer Mr. *G. L. Kniphorst*: het rapport is tweeledig; met het eerste gedeelte kan hij zich zeer goed vereenigen, met het tweede niet; hij wenscht de beschikking omtrent dit gedeelte aan te houden, totdat de Commissie ten aanzien der kas ad pios usus zal hebben gerapporteerd; hij is van oordeel, dat alleen de Prov. Staten over dit fonds kunnen beschikken; hij merkt ter dezer gelegenheid op, dat nopens dat fonds een post voor memorie ter begrooting behoorde te worden opgenomen, en wel niet zoo zeer als van een fonds, het eigendom der Provincie uitmakende, maar als van een fonds, ten behoeve van wie dan ook aan de bewaring en het beheer der Provincie toebetrouwd. Volgens het rapport der Commissie zoude de zaak als het ware ter eerster instantie door Ged. Staten kunnen beoordeeld worden; de Staten echter zijn de uitsluitend bevoegde beschikkers zoowel ter eerster als ter laatster instantie. — De heer *Alingh* acht het eerste gedeelte van het verzoek ten onregte aan de Staten gedaan; hij houdt eene aanhouding van het adres om dit gedeelte niet noodig; de kas ad pios usus behoort, naar zijn oordeel, op de begrooting niet voor memorie voor te komen. De heeren *G. L. Kniphorst*, *van Echten van Holthe* en *Oosting* brengen nog hunne beschouwingen in het midden. — De heer Mr. *Sluis* vraagt inlichting, of vroeger altijd door Gedeputeerde Staten over de gelden der kas is beschikt. — De heer Mr. *J. Tonckens* antwoordt, dat hij, bij het doen van onderzoek ten dezen, nimmer anders bevonden heeft, dan dat Gedeputeerde Staten steeds over de kas beschikt hebben; daarom heeft hij ten vorigen jare ook gestemd tegen het voorstel; dat Ged. Staten openlegging van den staat der kas aan de Staten zouden moeten doen. Wat nu betreft de bewering, dat de kas ook op de begrooting moest voorkomen, dan zou deze kas een gedeelte der inkomsten van de Provincie moeten uitmaken; in dit geval zou dezelve in der tijd bij de versmelting der Landschap in de eene en ondeelbare republiek, tot het domein moeten zijn overgegaan, evenals de Huis- en Plaatsgelden; dit is echter niet geschied; het is steeds een gereserveerd fonds gebleven. Nadat nog de heeren *de Jonge* en *G. L. Kniphorst* het woord gevoerd hadden, stelt de voorzitter voor, om eerst de eerste conclusie van het rapport in omvraag te brengen; deze wordt met 31 tegen 1 stem, die van den heer *de Jonge*, aangenomen; daarna de tweede conclusie in omvraag gebragt zijnde, wordt dezelve met 29 tegen 3 stemmen, die van de heeren *H. J. Kijmmell*, *W. L. Tonckens* en *Vos* verworpen. — Alsnu wordt in omvraag gebragt het voorstel van den heer Mr. *G. L. Kniphorst*, om, aangezien het twijfelachtig is, welke autoriteit bevoegdelijk over de kas ad pios usus kan beschikken, alle beslissing ten aanzien van het tweede gedeelte van het rapport aan te houden; dit voorstel wordt met 20 tegen 12 stemmen aangenomen; tegen waren de heeren *Alingh*, *van Echten van Holthe*, *Hesselink*, *A. Homan*, *L. Homan*, *H. J. Kijmmell*, *J. Oosting*, *J. Tonckens*, *W. L. Tonckens*, *H. van Veen*, *Vos* en *Witsenborg*. — Aan de orde is het adres, om eene brug over de Hoofvaart te Smilde te doen leggen ten koste der Provincie. De heer *H. van Veen* houdt zich buiten stemming. Niemand het woord verlangende, wordt conform het rapport besloten met 29 tegen 2 stemmen, die van de heeren *C. E. Kniphorst* en *J. A. Meursing*. — Aan de orde is het rapport betrekkelijk het Huis- en Plaatsgeld. — De heer Mr. *J. Oosting*: de conclusie van het rapport is, de verkoop dezer uitgangen te beproeven; vroeger is ook eene dergelijke verkoop door het domein beproefd, doch met geen gunstig gevolg; hij vreest dat ook nu de uitslag niet gunstig zal zijn, de vraag kan, naar zijn oordeel, hier slechts zijn, of men op nieuw zal procederen dan wel deze gelden wegschenken. Het rapport zwijgt over het punt, of het gevaarlijke eener nieuwe procedure is van feitelijken of regtskundigen aard; in het eerste geval zou hij eene procedure afraden, in het laatste geval zou eene beslissing tegen éénen debiteur verkregen ook tegen anderen gelden; hij oordeelt, dat dit punt nader moet onderzocht worden. — De heer Mr. *G. L. Kniphorst*: Naar aanleiding van het rapport en van het door den heer *Oosting* ontwikkeld gevoelen zouden er drie punten van beschouwing in aanmerking komen: procederen, verkoopen of wegschenken; het eerste kost geld, de beide laatsten zullen geen geld aanbrengen; hij proponeert een vierde punt, nl. om de zaak te laten, zooals ze was. — De heer *Vos* merkt op, dat niet de Provincie, maar de Staat procedeert; de Ged. Staten zijn bij Kon. besluit tot procederen gemagtigd; hij is van oordeel, dat de zaak aan Ged. Staten moet gerenvoijeerd worden; er is een wettige titel, de Provincie kan de zaak niet laten varen. — De heer Mr. *G. L. Kniphorst* wil de zaak ook wel aan Ged. Staten renvoijeren, doch onder de expresse bepaling, dat er geene kosten hoegenaamd ten laste der Provincie moeten aangewend worden. — De heer *van Echten van Holthe* doet opmerken, dat de procedures wel op naam van den Staat, doch op kosten van de Provincie gevoerd werden; is het met den heer *Kniphorst* eens, dat geene kosten moeten aangewend worden. — De heer *Sluis* vraagt hoe het komt, dat het vruchtgebruik en niet de eigendom bij de Provincie is. — De heer Mr. *J. Tonckens*: de Hoofdvaart, een eigendom van den Staat, is in der tijd in beheer en onderhoud met lusten en lasten aan de Provincie overgedragen; tot de lusten behoorden de Huis- en Plaatsgelden. De Minister van Financien wil geene kosten besteden; de zaak is reeds eenmaal aan Ged. Staten gerenvoijeerd geweest; kan niet zien, wat een nieuw renvooi aan dezelve zou uitwerken. — De heer *Sluis* kan zich, na de bekomene inlichtingen, wel met den voorgestelden verkoop vereenigen; de debiteuren zullen dan in de gelegenheid zijn, om zich op eene gemakkelijke wijze van dezen last te bevrijden. — In omvraag gebragt zijnde, wordt het rapport met 27 tegen 5 stemmen aangenomen; tegen waren de heeren *Carsten*, *Caspers*, *G. L. Kniphorst*, *Oosting* en *Vos*. — Aan de orde is het rapport omtrent het adres van den heer Mr. *L. Oldenhuis Gratama*, betrekkelijk den tol op het Zwolsche Diep; de heer *van Echten van H.* vraagt eenige inlichtingen, welke hem door den heer Mr. *G. L. Kniphorst* worden gegeven; deze laatste dringt er op aan, dat het door de Commissie geconcipieerde adres, zoo het wordt aangenomen, hoe eerder hoe beter worde geëxpedieerd, daar, volgens bekomene informatiën, het nemen van een besluit bij den Koning omtrent den tol zeer aanstaande is. — De heer *van Echten* dringt ook op eene spoedige verzending aan, en voegt er bij, dat ook Gedeputeerde Staten voor eenigen tijd een adres van gelijke strekking hebben ingezonden. Het rapport daarna in omvraag gebragt zijnde wordt hetzelve met algemeene stemmen aangenomen, en besloten het door

de Commissie opgestelde adres zonder resumtie te verzenden. — De heer *Witsenborg* stelt nu voor, om het adres ook aan de Staten Generaal te verzenden. De Voorzitter maakt zwarigheid, om dit voorstel in omvraag te brengen, daar de debatten gesloten zijn — De heer Mr. *J. Oosting* vereenigt zich met den heer Voorzitter, en treedt in eenige ontwikkeling der redenen, waarom de Commissie zich tot het adres aan den Koning heeft bepaald, bij Z.M. De heer *Witsenborg* ziet van zijn voorstel af. — Aan de orde is het rapport omtrent het adres van den heer *H. Doorenbos* c.s., betrekkelijk het door Gedeputeerde Staten aan de Christelijke Afgescheidenen te Smilde uit de kas ad pios usus verleend subsidie ad *f* 500. De heer *Sluis* stelt voor, om de beslissing in dezen aan te houden, tot de Commissie, omtrent de kas ad pios usus ingesteld, rapport zal hebben uitgebragt. Nadat het rapport der Commissie met 18 tegen 15 stemmen was verworpen, is het voorstel van den heer *Sluis* met algemeene stemmen aangenomen. — Aan de orde is het rapport omtrent het voorzien in de reis- en verblijfkosten van de leden der Commissie van Landbouw, welke niet meer uit het fonds voor den landbouw vergoed worden. — De heer Mr. *Vos* zegt, dat het rapport de door Gedept. Staten voorgedragene som wil verminderen, ofschoon hetzelve de Commissie beschouwt als eene inrigting in het welzijn der Provincie; de berekening van Gedput. Staten is gedaan naar hetgeen sedert jaren is gebleken behoefte te zijn; hij acht dat op de begrooting ter dezer zake *f* 500 moeten behouden blijven. — De heer Mr. *G. L. Kniphorst* wil zijne uit te brengene stem toelichten; hij begint met aan te halen hetgeen de dagbladen dezer dagen gemeld hebben als door den bekenden *de Girardin* aan den Franschen Legitimist *de Larochejaquelin* geantwoord, ten opzigte van het doen van een beroep op het volk omtrent het herstellen van het Koningschap in Frankrijk onder den Graaf *de Chambord*, deze zeide namelijk: een zeker landhoevenaar had eene menigte ganzen, welke hij vetmeste, om geslagt te worden; voor dat dit echter gebeurde, ging hij tot hen, en vroeg hen, op welke wijze zij geplukt en geslagt wilden worden; de ganzen echter antwoordden hierop; „wij willen in het geheel niet geplukt en geslagt worden." Hierover is thans de kwestie niet, zeide daarop de landhoevenaar weder, geplukt en gegeten moet gij worden, het is nu maar de vraag hoe. „Ongelukkig Frankrijk," zeide spreker, „waar men onder een Republikeinschen President zoodanige toespelingen op het volk ongestraft mag maken! Gelukkig Nederland, waar onder een Koning, het volk in deszelfs regten beschermd wordt!" Het geval met de ganzen is ook op de onderwerpelijke zaak van toepassing. Bij de nieuwe orde van zaken heeft het niet ontbroken aan teleurstellingen; velen hebben zich met eene aanmerkelijke vermindering van belasting gevleid; deze kon echter uit den aard der zaak niet in alle opzigten immers niet dadelijk plaats hebben; maatschappelijk geluk wordt verkregen door maatschappelijke orde, deze door een maatschappelijk bestuur; zoodanig bestuur kost geld, hetwelk de ingezetenen moeten opbrengen; vandaar de belastingen; geene belastingen echter moeten worden aangenomen zonder behoefte aan hetgeen daardoor bekostigd moet worden. Aan deze beginselen wil spreker de aangevraagde kosten voor de Commissie van Landbouw getoetst hebben; hij vraagt, of deze Commissie eenig nut gedaan heeft, of ze in eene behoefte heeft voorzien. De Staten moeten zorgen, dat de ingezetenen niet geplukt worden, gelijk reeds met de ganzen van *de Girardin* besloten was. Hij wil bewezen hebben, dat het bestaan der Commissie van Landbouw eene noodzakelijkheid is; tot zoolang wil hij geene som als gevraagd toestaan. Hij gaat verder, hij beweert, dat de Commissie van Landbouw nimmer aan de billijke verwachtingen heeft beantwoord; wat daaraan is besteed, is doelloos besteed; hij wil geene vergelijking maken tusschen de Com. van Landbouw en het in deze Provincie bestaand Genootschap van Landbouw; maar het Genootschap heeft in den korten tijd van deszelfs aanwezen reeds zeer veel uitgevoerd; hetzelve kost niets aan de Provincie; de Commissie van Landbouw heeft reeds veel aan de Provincie gekost en doet niets van belang; hij zal afwachten, wat de bevorderaars van dezelve hiertegen zullen zeggen; hij voelt zich niet geroepen, om een cent daaraan te besteden. — De heer mr. *J. Tonckens* heeft den heer *Kniphorst* hooren spreken van groote bijdragen, welke de Provincie aan de Commissie van Landbouw heeft gedaan; hij wenscht van den heer *Kniphorst* opgave dezer bijdragen en aanwijzing van de besluiten, waarbij dezelve zijn toegestaan. — De heer *G. L. Kniphorst* refereert zich aan de jaarlijksche begrootingen; hij weet geen fonds, waaruit deze kosten anders zouden zijn betaald; hij wijst speciaal op de kosten ter beteugeling der zandverstuivingen; hij blijft nog beweren, dat de Commissie niets van belang heeft verrigt.

Vervolg hierna.

Correspondentie.

Wij hebben onderscheidene stukken ontvangen, welke wij uit plaatsgebrek tot een volgend nummer hebben moeten laten liggen.

Errata.

In ons vorig no. is onder de personen, die bij de laatste stemming voor een lid der Prov. Staten in het Hoofdkiesdistrict Hoogeveen stemmen op zich hebben vereenigd, niet opgenomen *L. J. Luten* te Ruinerwold, die 32 stemmen heeft bekomen, terwijl *H. Hulst* moet zijn *S. Hulst.*

Regenten over het Vereenigd Huis van Arrest en Justitie te Assen zijn voornemens, op Dingsdag den 22 October aanstaande, om 12 uur, in een der localen van het genoemd Huis, aan de minstinschrijvende uit te besteden: De **VOEDINGS- en VERZORGINGSMIDDELEN** voor de Beambten en Gevangenen, over het jaar **1851**, te weten: **Brood, Aardappelen, Vleesch, Gort, Rijst, gele en groene Erwten, Groenten, Zout, Peper, Azijn, Olie, Kaarsen, groene Zeep, Koffij, Cichorei, Melk, Ligstroo, Turf** voor de Beambten en voor den verwarmingstoestel, alles overeenkomstig de voorwaarden daarvan voorliggende in het Logement de Koppelpaarden van *A. Hofste* te Assen, en volgens de voorhanden zijnde monsters in genoemd Huis. — Nadere inlichtingen verlangende, kan men zich deswege vervoegen bij den Concierge *J. D. Matthaei*, in meergenoemd Huis

Assen, *den* 8 *October* 1850.

Regenten over het Huis van Arrest en Justitie te Assen,
SERVATIUS.
Ter ordonnantie van Dezelve,
H. VOS.

Op vrijdag den 25 October 1850, des voormiddags 10 uur te beginnen, zullen ten huize van de Douairière *Sloet van Tweënijenhuizen*, aan de Vaart te Assen, publiek worden verkocht onderscheidene welgeconditioneerde meubelen, als: **Kabinet, Secretaire, Canapé, Commodes, Tafels, Stoelen, Spiegels, Schilderijen, Ledekanten, Kagchels, Porcelein-Kagchel** met *koperen pijpen*, **Kristal, Glas** en **Aardewerk, Chineesch Porcelein**, een compleet en fraai **Tafelservies** met *blaauwe rand*, **Mangel, Linnenpers**, allerlei **Keukengereedschap**, voorts een aantal **Boekwerken** en **Kaarten** en zoo voorts.

H. H. VAN LIER.

LOTERIJ. 3. kl 1.—3. lijst: n. 213 *f* 25.000; n. 12212 *f* 5000; n. 1511 *f* 2500; n. 7459 en 3, ieder *f* 1250; n. 18142, 18568, 6980, 3030, 12659, 18106, 19178, 7307 en 5685 ieder *f* 1000; n. 10471, 10715, 18707, 3283, 10099, 19260, 353, 12196, 16445, 18311 elk *f* 400; n. 1658, 17514, 2287, 4053, 6872, 11413, 13390, 16319, 17183, 19574 elk *f* 200.

Coevorden, 14 *Oct.* Rogge *f* 5.75. Boekweit *f* 5.10. Boter ned. pond *f* 0.50. Zetting: 6 p. roggebrood *f* 0.46.

Hoogeveen, 15 *Oct.* Rogge *f* 6.22½. Boekweit *f* 5.32½ Haver *f* „.„. Boter n. pond *f* 0.60. Honig n. pond *f* „.„.

Ter markt aangeb.: 52 mudden rogge; 64 m. boekweit; 0 m. haver; 600 p. boter; 0 p. honig. Zetting: 6 p. roggeb. *f* 0.48.

Assen, 17 *Oct.* Rogge *f* 6.15 a *f* 5.75. Boekweit *f* 5.25 a *f* 4.75. Aardapp. *f* 1.75 a *f* 1.45. Boter n.p. *f* 0.60 a *f* 0.55. Stroo 100 n. p. *f* 2.50.

Aantal: 289 mud Rogge; 187 mud Boekweit; 120 mud Aardapp.; 300 n. pond Boter; 0 n. pond Hooi; 3000 n. pond Stroo; 79 Wagens. Zetting: 6 p. roggebrood *f* 0.49.

Groningen, 15 *Oct.* Tarwe *f* 7.50 a *f* 8.00. Rogge *f* „.„; nieuwe *f* 5.25 a *f* 5.85 Boekweit, zand *f* 5.10 a *f* 5.55, veen *f* 4.95 a *f* 5.25. Garst *f* 4.00 a *f* 4.60, nieuwe zomer *f* 4.00 a *f* 4.60, knobbe *f* 4.60 a *f* 4.80. Dikke haver *f* 2.70 a *f* 3.30 Voerhaver *f* 2.60 a *f* 2.80 Paardeboonen *f* 4.75 a *f* 5.25 Koolzaad *f* 9.00 a *f* 10.85. Gort grove *f* 7.00 a *f* 7.50, parel 100 ned. pond. *f* 10.00 a *f* 11.50. Raapolie per vat *f* 34.50. Boter ¼ ton *f* 26.50.

Steenwijk, 7 *Oct.* Rogge *f* 5.65 a *f* 6.00. Haver *f* 3.15 a *f* „.„. Boter ⅛ vat *f* 14.25.

Oldemarkt, 12 *Oct.* Boter ⅛ vat *f* 16.50 a *f* 17.50.

Amsterdam, 17 *Oct.* Werk. Sch. 2½ pct. 56$\frac{9}{16}$ a 56¾; dito 3 pct 67¼ a 67⅜; Werk. Sch. 4 pct 88$\frac{7}{16}$ a 88⅝.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM & COMP., Provinciale Drukkers.